

Conferința

Stăpânirea în istoria dreptului românesc. Continuitate și schimbare în practicile socio-juridice și în formele discursive privind proprietatea

Universitatea din București, Facultatea de Istorie,
București, Bulevardul Iuliu Maniu, nr. 15, etaj 4
17-18 octombrie 2024

Program

Joi, 17 octombrie 2024

9,00-9,30: Înregistrarea participanților

9,30-10,00: Cuvânt de deschidere: Matei Gheboianu (Decan, Universitatea din București, Facultatea de Istorie), **Mioara Anton** (Director, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

10,00-12,00: Secțiunea I: Proprietate și discurs politic în România modernă și contemporană
Moderator: **Cristian Vasile** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

Manuel Guțan (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Drept), „*Noi suntem români, noi suntem români, noi suntem aici în veci stăpâni!*”

Daniel Cain, Ștefan Dorondel (Institutul de Studii Sud-Est Europene), „*Natură ieftină*”, *stat și proprietate în secolul al XIX-lea și începutul secolului XX*

Mihai Ghițulescu (Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Sociale), „*Oglindă fidelă și deschisă*”, „*adevărat oficiu de stare civilă al proprietății*”. *Cărțile funduare – un ideal pentru România Mare*

Alexandru Mamina (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Logocrație: discursuri hegemonice în democrația postbelică*

12,00-13,00: Prânz

13,00-15,00: Secțiunea II: Proprietate și regimuri juridice în istoria Transilvaniei

Moderator: **Cătălina Vătășescu** (Institutul de Studii Sud-Est Europene)

Adinel C. Dincă (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie), *Stăpânirea și gestiunea resurselor comunitare de către sașii ardeleni în Evul Mediu: tragedie sau succes?*

Dorel Țiunea (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Mihai Viteazul în Transilvania: drepturi de stăpânire și practici juridice la sfârșitul secolului al XVI-lea*

Maria Frînc (Institutul de Istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca), *Stăpânirea pământului pe linie feminină în Transilvania medievală*

Radu Nedici (Universitatea din București, Facultatea de Istorie), *Stăpânirea contestată: Drept de proprietate și strategii de acumulare a averii în cazul unei familii iobăgești de pe domeniul fiscal al Zlatnei în prima jumătate a secolului al XVIII-lea*

15,00-15,15: Pauză de cafea

15,15-17,15: Secțiunea III: Proprietatea sub stăpânire străină și în perioadele de ocupație militară

Moderator: **Bogdan Popa** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

Bogdan Mateescu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Proprietari în timpul ocupațiilor militare străine*

Valentin Tomuleț (Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie), *Împroprietărirea țăranilor din Basarabia conform reformei agrare din 1868 (Cazul țăranilor din satul Tabani, județul Hotin)*

Cristina Gherasim (Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Istorie), *Evoluția proprietății funciare a nobilimii basarabene sub regim de dominație țarist (1812-1917)*

Nilghiun Ismail (cercetător independent), *Atestări documentare despre satul musulman din sudul Dobrogei: KanlıÇukur / Grăniceru*

17,15-17,30: Pauză de cafea

17,30-19,30: Secțiunea IV: Proprietate, structură socială și limbaj juridic

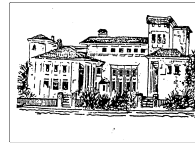
Moderator: **Ecaterina Lung** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie)

Liliana Agache (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”), *Lexic comun sau specializat în practica fiscală medievală privind proprietatea*

Dana Zamfir (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”), *Terminologia scutirii de dări în documentele vechi românești (cu privire specială la Țara Românească)*

Nicolae Mihai (Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolaescu-Plopșor”), *Vocabularul „stăpânirii” la 1848. Studiu de caz asupra Valahiei*

Izabela Tiberiade (Documentation Center Lichtenhagen Archive, Rostock/ Asociația Partida Romilor „Pro Europa”), *Între „recunoaștere” și „dreptate”. Lunga călătorie a romilor spre a obține politici de reparații morale după deportările din Transnistria*

Vineri, 18 octombrie 2024

10,00-12,00: Secțiunea V: Regionalism și drept al proprietății (I)

Moderator: **Raluca Tomi** (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

Andrei Mirea (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Dreptul de stăpânire în Moldova medievală. Premise pentru o nouă abordare*

Mihai Mîrza (Arhivele Naționale ale României, Direcția Județeană Iași) *Dispariția stăpînirii răzășești pe Valea Trotușului Superior la începutul secolului al XIX-lea*

Cristina Gheorghiță (Universitatea din București, Facultatea de Istorie), *Instituția înfrățirii pe moșie. Caz particular: înfrățirea persoanelor neînrudite*

Adina Bucuman (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Drept), *Sesia în sistemul formelor medievale de stăpânire a terenurilor din spațiul autohton. Regimul său în cadrul expropriierilor comuniste și al restituirilor post-revoluționare*

12,00-13,00: Prânz

13,00-15,00: Secțiunea VI: Regionalism și drept al proprietății (II)

Moderator: **Silvana Rachieru** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie)

Liviu Marius Ilie (Universitatea din Craiova, Facultatea de Științe Sociale), *Domeniile mănăstirilor Tismana și Cozia și relația lor cu domnia Țării Românești (sfârșitul secolului al XIV-lea - sfârșitul secolului al XV-lea)*

Teodora Popovici (Universitatea din București, Facultatea de Istorie), *Mănăstirea Văleni și istoria moșiei Anghelești din județul Prahova în secolul al XVIII-lea: pe marginea unui transfer de stăpânire*

Oana Rizescu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Confiscările pe seama domniei în Țara Românească*

Elena-Loredana Gogoășe (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Drept), *Stăpâni și stăpâniți: orașe, târguri și sate „private” în Evul Mediu. Studiu comparativ privind Transilvania și Țara Românească*

15,00-15,15: Pauză de cafea

15,15-17,45: Secțiunea VII: Proprietate, criză politică și conflict social

Moderator: **Bogdan Dima** (Universitatea din București, Facultatea de Drept)

Ioan-Sebastian Crintea (Universitatea din București, Facultatea de Istorie), *Etnocentrismul românesc într-o zonă multiethnică: ziarul Sabia lui Traian și propaganda L.A.N.C. în Brașov: studiu de caz*

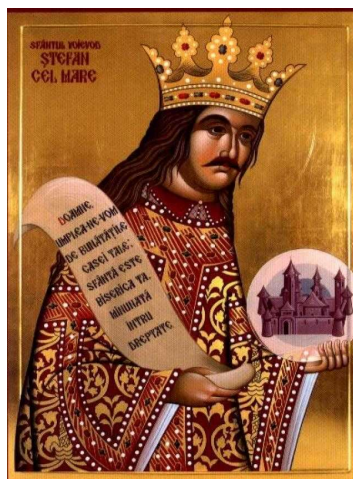
Sorin Radu (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Științe Socio-Umane) / **Andrei Florin Sora** (Universitatea din București, Facultatea de Istorie), *Putere, proprietate și reprezentare politică în mediul rural în Vechiul Regat, 1866-1918*

Gabriela Dristaru (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), *Reforma agrară ca mijloc de conservare a statalității românești (1917)*

Diana Botău (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Drept), *Teritoriul de stat: variabile, constante, confuzii. De la dreptul roman al proprietății, la suveranitatea absolută și la deterritorializarea (post)modernă*

Cosmin Cercel (Universitatea din Ghent, Institutul de Istorie a Dreptului), *Un vacuum juridic? Proprietate și drept în socialismul de stat*

17,45-18,00: Concluzii. Cuvânt de închidere

Comitetul științific:

Flavius Baias (Universitatea din București)
Bogdan Murgescu (Universitatea din București)
Sorin Radu (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)
Maria-Magdalena Székely (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)
Paul Vasilescu (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca)
Cătălina Vătășescu (Institutul de Studii Sud-Est Europene)
Dana Zamfir (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”)

Comitetul de organizare:

Oana Rizescu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)
Manuel Guțan (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)
Bogdan Iancu (Universitatea din București)
Radu Nedici (Universitatea din București)
Andrei Florin Sora (Universitatea din București)

Instituții organizatoare:

Universitatea din București
Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
Grupul de Cercetări pentru Studiul Istoriei Dreptului

